

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

PIRMAS LIETUVIU DIENRASTIS AMERIKOJE

Vol. II

KAINA, 2c

Chicago, Ill., Ketvergias, Sausis-January 14, 1915.

PRICE, 2c.

No. 11

ZEME PRARIJO 12,000

Rymas ir Neapolis apgriauti žemes drebejimo

Iš Avezzano nebeliko nieko

Turkai paėmė Tavriza, Persijos miestą

Rusai pradėjo veikti Prusuose

ZEMĖS DREBĖJIMAS ITALIJOJE; UŽMUSTA 12,000 ŽMONIŲ.

Sužeistųjų skaičius siekia 20,000. Daugelis miestų sunaikinti. Rymas apgriuvęs.

RYMAS, Jan. 13. — Šiandien anksti ryto baisus žemės drebejimas sudrebino visą Italiją. Dvylika tukstančių žmonių pražuvo griuvėsiuose. Apie 20 tukstančių žmonių yra sužeisti.

Rymo miestas dar niekad tokio žemės drebejimo nematė. Daugybė senovės liekanų Ryme sutrupėjo arba apgriuvo. Bet žmonių Ryme pražuvo ne daug. Rymo priemiesčiai nukentėjo baisiai. Miestelyje Aielli netoli nuo Rymo pražuvo tukstantis žmonių ir 500 buvo sužeisti. Prie pat Rymo žuvo ne mažiau kaip šimtas žmonių.

Ne mažiau kaip desėtkas Italijos miestų ir miestelių buvo visai arba iš dalies suardyti šituo žemės drebejimu. Su daugeli vietų susinešimai perkirsti, ir nežinoma kaip ten sunki buvo nelaimė.

Zemė drebėjo trijų šimtų mylių plotyje, nuo Neapolio iki Ferrara. Ryme žemės drebejimas buvo jaučiamas apie pusę minutės.

Kiek iki šiol sužinota, sekančios vietos buvo ištiktos žemės drebejimo:

Ryme Sv. Petro katedros portiko kolosada apgriauta kartu su namais, kuriose gyveno mirusiojo popiežiaus seseris. Dvi kitos bažnyčios didžiai nukentėjo. Garsi Markaus Aureliaus kolumna perskilo, ir gali sugriuti.

Neapolyje, ypač Neapolio priemiesčiuose, irgi nemaža nuostolių padaryta. Smulkių žinių trūksta.

Potenza, to pačio vardo provincijos sostinė, yra atkirsta, ir iš ten žinių dar negalima būti gauti. 1857 metais žemės

drebejimas buvo išnaikinęs beveik visą Potenzos miestą. Nežinia, kokio likimo dabar tas miestas susilaukė.

TURKAI UŽĖMĖ TAVRIZĄ

LONDONAS, Jan. 13. — Iš Peterburgo pranešama, kad Persijoje turkai užėmė antrą didžiausią Persijos miestą Tavrizą.

Turkams matomai gelbsti Persijos gyventojai. Paėmę Tavrizą, turkai matyt stengsis užpulti rusų pozicijas Erivanės apskrityje į pietus nuo Tifliso.

Paimiti Tavrizą turkams lengvai atsiėjo ypač todėl, kad rusai iš tos apietinės pasitraukė, norėdami pasipriešinti turkams kitose vietose, toliau į vakarus. Vienok į šiaurę nuo Tavrizo yra pavojingiausia rusams vieta, nes ten rusai neturi tvirtumų. Turkai į tą silpnąją vietą ir taiko. Turkams Tavrizo paėmimas yra svarbus dalykas. Jie tur but stengsis Tavrizą palaikyti iki karės pabaigai.

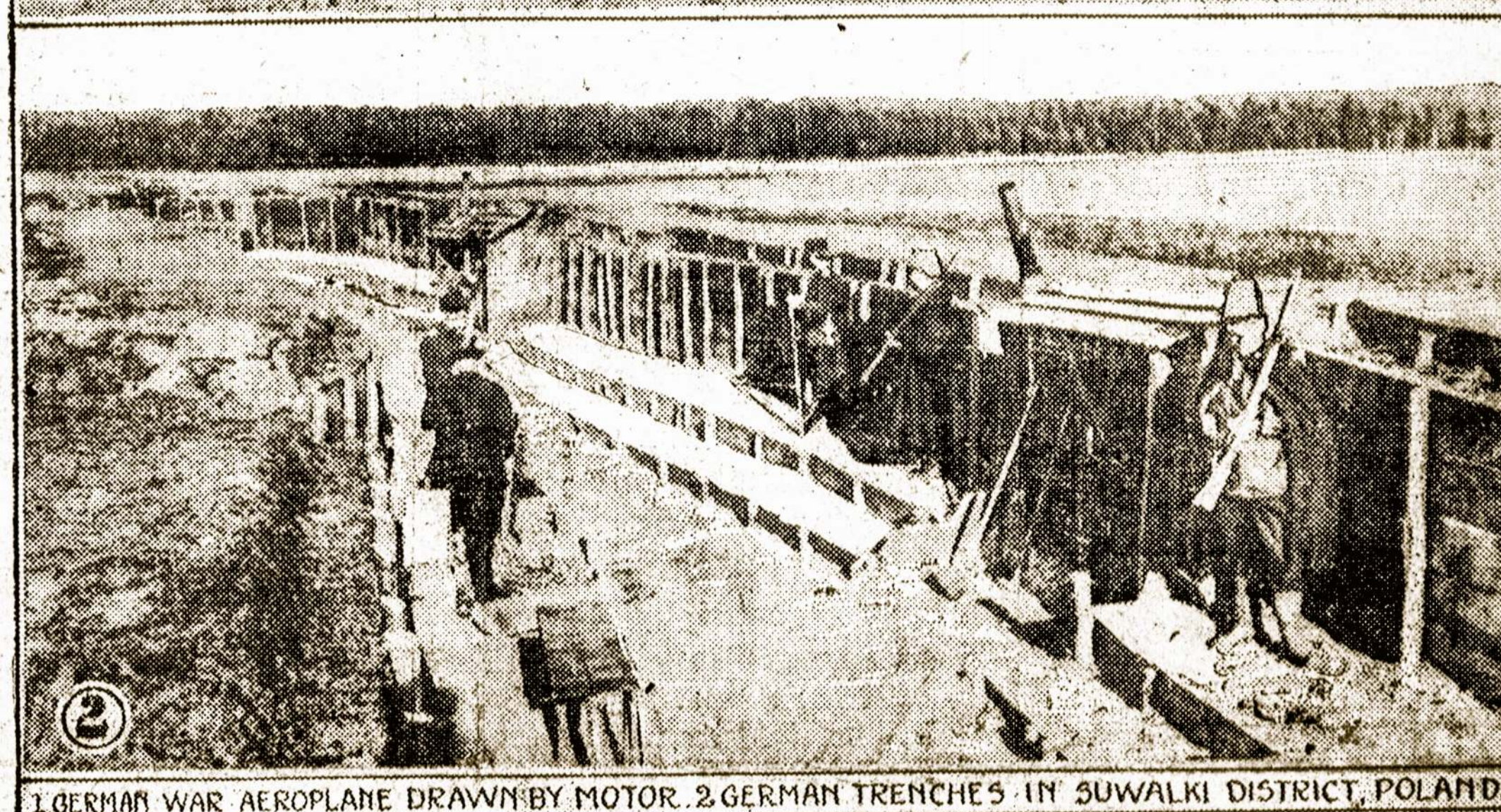
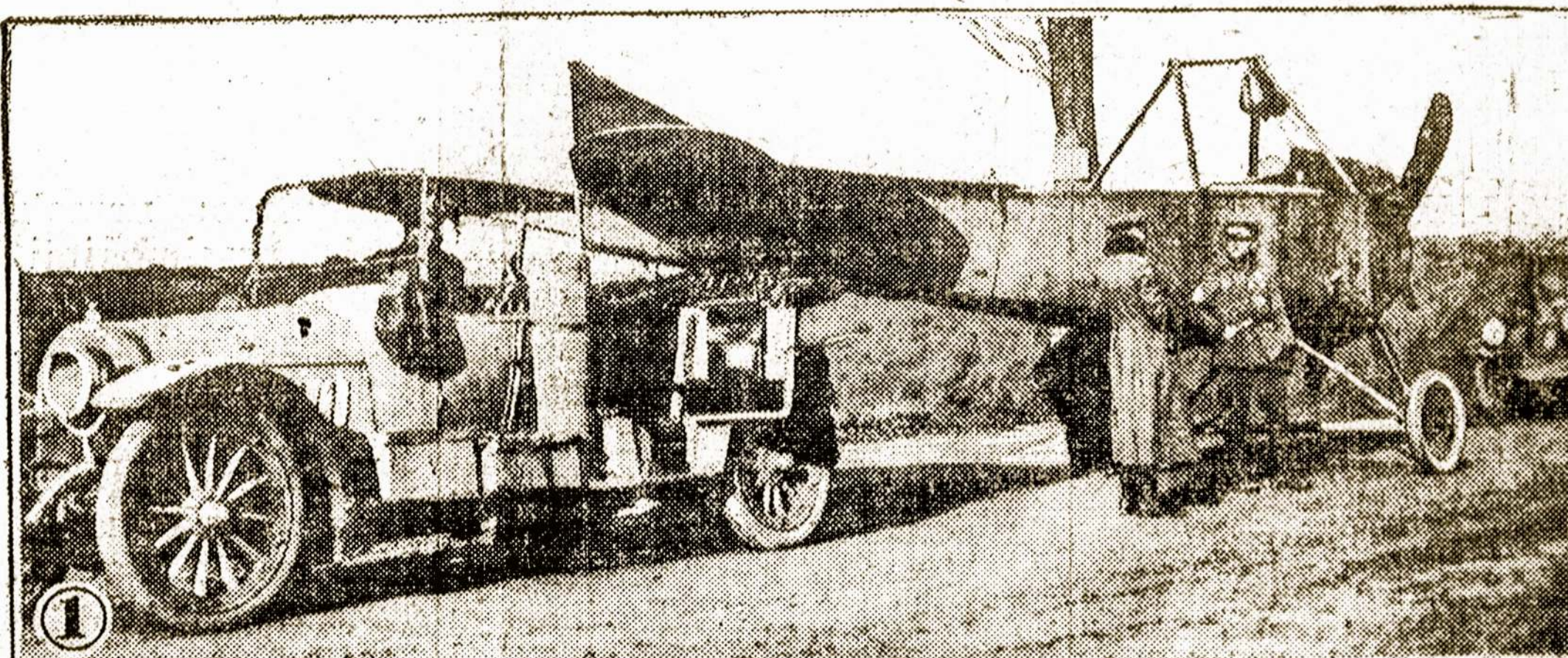
Isiverždami Persijon, turkai sulaužė Persijos neutralitetą.

RUSAI VĖL VEIKIA PRUSUOSE.

PETERBURGAS, Jan. 13. — Žinios iš fronto skelbia, kad rusai vėl pradėjo veikti Rytų Prusuose. Rusai iki šiol laukę, kol užšals Mozurijos ežeras. Dabar ežeras užšalo, ir rusams todėl yra lengviau veikti.

Pranešama yra taipgi, kad rusai toliau paėjo prie Rados. Vokiečiai užpildinėja rusus ant žemutinės Vislos, bet juos rusai lengvai atmuša.

Telegrama iš Bucharesto praneša, ka rusai pradėję užpuolimus ant austrų kalnuose, kurie skiria Bukoviną ir Transilvaniją. Iki tų kalnų Bukovina yra rusų rankose. Laukiama yra, kad Rumunija šitame užpuolime galės pagelbėti rusams.

1. GERMAN WAR AEROPLANE DRAWN BY MOTOR. 2. GERMAN TRENCHES IN SUWALKI DISTRICT, POLAND.

VOKIEČIŲ LAIMĖJIMAI VAKARUOSE.

BERLINAS, Jan. 13. — Karės ofisas šiandien skelbia apie vokiečių laimėjimus vakarų fronte.

Belgijoj prie Nieuporto vokiečiai išvarė talkininkus iš tranšėjų, o Francijoj vienoj vietoj suėmė 1,700 francūzų nelaisvėn.

Pranešimas sako: "Smarius artilerijos šaudymas įvyko Nieuporto apietinėje. Pasekmė buvo tokia, kad priešas apleido tranšėjas Palinsburge, kurs randasi prie Nieuporto.

"Priešo atakos prie La Bassee kanalo tapo atmuštos.

"Vakar po nepasekmingai francūzų atakai ant kalno ties Crony vokiečiai padarė kontrataką, kuri pasiibaigė tuo, kad francūzai buvo visiškai sumušti ir apleido kalnus į šiaurę. Nuo Crony. Vokiečių pulkai užėmė dvi francūzų pozicijas, suėmė 1,700 francūzų nelaisvėn, atėmė keturias arklas ir keletą kulkasvaidžių."

DAUG RUSŲ ŽUVA PRIE PRZEMYSLIO.

BERLINAS, Jan. 13. — Specialiai korespondentai iš Austrijos armijos praneša, kad rusai, kurie laiko apgultą Przemyslį, turi baisyti nuostolių. Nuo to laiko, kada prasidėjo antras Przemyslio apgulimas, sako, rusų buvo užmušta 10,000. Paskutiniuoju laiku rusų užpuolimai ant Przemyslio apimti, nes dalis pulkų tapo atitraukta kariauti kur kitur.

Karės žinių sutrauka

TURKAI užėmė Persijos miestą Tavrizą. Grėsia rusams prie Tifliso.

RUSAI pradėjo veikti Prusuose užšalus Mozurijos ežerams.

VOKIEČIAI prie Nieuporto išvarė talkininkus iš tranšėjų, o Francijoj suėmė 1,700 francūzų nelaisvėn.

AUSTRIJOS ministeris von Berchtold, kurs apreiškė karę Serbijai, atsisakė nuo ministerio vietos.

AUSTRIJOS MINISTERIS BERCHTOLD, KARĖS PRADĖTOJAS, ATSIKAKĖ NUO VIETOS.

LONDONAS, Jan. 13. — Gauta žinių, kad Austrijos ministeris Leopoldas von Berchtold, kurs pasirašė po karės apskelbimo Serbijai, atsisakė nuo vietos. Tas tur but parodo, kad jo politikai nebepritaria. Jo vieton yra paskirtas vengras, baronas Stefanus Burian.

VOKIEČIAI ISVYTI IS PETERBURGO.

PETERBURGAS, Jan. 13. — Valdžia paliepė, kad visi Vokiečijos ir Austrijos pavaldiniai, nuo 16 iki 60 metų, turi aplieisti Rusijos sostinę ir nebūti tose gubernijose, kurios prieina prie Finijos užtakos.

LONDONAS, Jan. 13. — Iš Berlino per Kopenhagą pranešama, kad vokiečių skraidytojas nedėlio metės bombas Varšavon. Keletas namų buvo padegta.

AMERIKA STATYSIS DU SARVUOTLAIVIU IR 17 POJURINIŲ.

WASHINGTON, D.C., Jan. 13. — Atstovų buto laivyno komitetas priėmė programą šiems metams, kaip padidinti Suv. Valstijų laivyną. Į programą įeina pastatyti du dideliu sarvuotlaiviu, šeši torpedinių laivų daugytojus ir septyniolika pojurinių laivelų. Laivyno padidinimo bilius yra raportuotas į atstovų butą. Nutarimai komitete nebuvo priimti vienbalsiai.

TRIŲ ŠALIŲ VALDYTOJAI DARBUOJASI DEL TAIKOS

KOPENHAGEN, Jan. 13. — Laikraštis Neue Freie Presse skelbia, kad del taikos greitesnio įvykinimo darbuojasi Amerikos prezidentas Wilsonas ir pagal jo nurodymų veikia Holandijos karalė Wilhelmina, Šveicarijos prezidentas ir Luxemburgo kunigaikštienė. Pakviesti yra prisidėti visi neutralių šalių monarchai.

PASKENDO NORVEGŲ LAIVAS.

AMSTERDAMAS, Jan. 13. — Nedidelis Norvegijos laivas Castor užvažiavo Šiaurės juroje ant minos ir paskendo. Viasa komanda, išskyrus vieną, tapo išgelbėta ir atvežta į Hamburgą.

Wheeling, W. Va., — Keletas tukstančių žmonių sugrįžo į darbą, kada atsidarė ilgai buvusios uždarytos plieno liejyklos.

New Yorko bankieriai skolina Rusijai \$12,000,000

PETERBURGAS, Jan. 13. — Šiandien čia oficialiai apskelbta, kad keletas New Yorko bankierių su Morganu priešakyje sutiko paskolinti Rusijai \$12,000,000. Už paskolą Rusija mokėsianti penkis nuošimčius.

Peterburgo bankieriai sako, kad tai tik pradžia, ir kad vėliau Amerikos finansistai daug daugiau Rusijai paskolins.

NEW YORK, Jan. 13. — Morgano banka patvirtino žinią, kad New Yorko bankieriai sutiko paskolinti Rusijai pinigų trumpam laikui. Paskolintais pinigais Rusija užmokėsianti už kare reikalingus dalykus, kuriuos išsiveža iš Amerikos. Vienas iš skolintojų yra nacionalis New Yarko bankas.

AUDRA.

NEW YORKAS, Jan. 13. — Ties New Yorko pakrasciais siautė didelė audra. Vanduo užliejo pakrascius ir daug bledies padarė. Jurose laivams sunku buvo imties prieš vilnis. Vienas laivas miglose buvo užvažiavęs ant Laisvės stovylos. Išsiliejęs vandeniu, dokuose paskendo du žmonės. Keletas buvo sužeisti. Audra atėjo nuo Floridos ir nuėjo toliau į šiaurę.

IŠMES STREIKIERIUS IS KOMPANIJOS TRIOBŲ.

WHEELING, W. Va., Jan. 13. — Kasyklų savininkai šiandien užreiškė, kad rytoj sausio 14 d., 7 val išrtyto kasyklos pradės dirbti, ir kad kiekvienas streikerius, kurs pagal švilpuko neateis į darbą, bus išmestas iš kompanijos triobų. Rytinėje Ohio valstijos dalyje streikavo 16,000 angliakasių.

PANAMA PROTESTUOJA.

PANAMA, Jan. 13. — Panamos respublika padavė Anglijos pasiuntiniui protestą prieš neutraliteto laužymą. Panamos neutralitetas buvo sulaužytas pereinant mėnesį, kada Anglijos ir Japonijos laivai įplaukė į Miguelio užtaką ir kitus Panamos vandenius, ir ėmėsi anglių.

MUNICIPALIS BULVIŲ MARKETAS BERLINE.

KOPENHAGENAS, Danija, Jan. 13. — Žinios iš Berlino praneša, kad ten pagal valdžios patvarkymą atsidarė municipalės krautuvės, kuriose bus pardavinėjama bulvės.

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Published daily, except Sunday, by Lithuanian News Publishing Company, Inc. Address: Naujienos, 1840 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telephone, Canal 1506

Terms of subscription: In Chicago, by carrier, per week 12 cents; by mail, one year \$6.00. Outside Chicago, by mail, one year, \$6.00.

Entered as Second-Class Matter March 7, 1914, at the Postoffice at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

NAUJIENOS

Firmas Lietuvių Dienraštis Amerikoje Eina iš Chicago kasdien, išskyrus Nedėlius.

Laidžia Naujienų Bendrovė.

Prenumeratos kainos:

Chicagoje — per išnešiotojų 12 centų savaitėje. Paštu siunčiant, Chicagoje metams \$6.00, pusę metų \$3.50. Kitur, ne Chicagoje, metams .. \$5.00. Pusei metų .. \$3.00. Trims mėnesiams .. \$1.75. Dviem mėnesiams .. \$1.25. Europoje, metams .. \$7.00. Pavienių dienraščių numerių kaina 2c. Adresas: Naujienos, 1840 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telefonas, Canal 1506.

Redakcijos Straipsniai

Moterų Balsavimo Teisė Kongrese

Atstovų butas Washingtono atmetė įnešimą paraginti atskirų valstijų legislaturas įvesti moterų balsavimą. Tuo įnešimu norėta pataisyti Suv. Valstijų konstituciją. Bet konstitucijos pataisos kongrese tegali būti priimtos dviejų trečdalių balsų didžiuma; o tuo tarpu ji negavo atstovų bute nė pusės balsų. 204 atstovai balsavo prieš įnešimą ir tik 174 — už jį.

Teisų lygybės šalininkai tuo metu apturėjo didelį smugį, — nors jie ir nenori to pripažinti. Jie tvirtina, kad balsavimas davęs pasekmes geresnes, negu įteis patį teikėsi. Bet tai jau paprasta istorija: pergalėtieji visuomet stengiasi kuo nors pridengti savo nepasisekimą.

Moterų balsavimo teisė tapo atmetu daugelio priežasčių, kurias tečiaus galima padalinti į dvi rūši. Jai priešinasi, viena, tie, kurie iš principo nenori duoti moterims teisės dalyvauti šalies tvarkyme, politikoje. Antra, prieš įnešimą kongrese balsavo nemaža ir tokių atstovų, kurie moterų teisėms ne priešingi, bet nenori, kad kongresas kistųsi į tą dalyką; jų nuomone, balsavimo klausimus turi išspręsti atskiros valstijos.

Nėra abejonės, kad atstovų buto nutarimas yra blogas. Demokratų politikai, kurie visomis keturiomis stengiasi apginti teisę privilegijas ir sušaurinti kongreso galę, nesupranta šių dvių padėjimo. Atskiros valstijos jau senai patalioję buvusios savarankės savo gyvenime; juo toliau, tuo labiau jos virsta tiksliai administravimui vienos valstybės dalimis, panašiomis į atskirus pavietus tame — pat steite. Žinoma, valstijoms reikia duoti teisę pačioms, sulig savo išmanymu, tvarkyti tam tikrus reikalus; bet — ne tokius, kaip moterų balsavimas. Jeigu yra neteisinga laikyti moteris politikoje vergijoje viename steite, tai negali būti taisyti teisinga ir kitose steituose. Toks svarbus dalykas turėtų būti vienodai sutvarkytas visoje šalyje.

Bet ar yra koks rimtas pamatas manyti, kad moterims apskritai nereikalinga balsavimo teisė? Toks manymas irgi prieštarauja šios gadinės santykiams. Mums gali patikti arba ne tas faktas, kad moteris šiandien plačiai dalyvauja šalies pramonijoje (ir pirklyboje); bet tai yra faktas,

Daugelis jų, kaip savininkės valdo įvairias darbo arba biznio įstaigas, ir da daugiau jų tokiose įstaigose dirba. O jeigu moterims yra leista valdyti turtą, samdyti darbininkus, ir pačioms samdyties už darbininkes, tai joms turi būti leista ir tarti savo žodis, kuomet svarstoma įstatymai, kurie tuos dalykus tvarko; ir užimti vietos valdininkų, kurie tų įstatymų pildymą prižiūri. Kitaip jos negali prideramai apginti savo reikalų.

Ir išties, moteris šiandien yra visur nežmoniškai skriaudžiama. Atsiminus tik, kad fabrikuose ir krautuose merginos dažnai uždirba savaitėje kokius 3—4 dolerius: ar tai nebaisu? Ar nuostabu tuomet, kad tukstanciai tų vargšių, pailsusių nuolat sunkiai dirbti už alkaną mokesį, nueina "blogu keliu" ir prazūva. Bet vyru daromieji įstatymai, vyrų valdžia, ir apskritai, visa vyrų valdomoji visuomenė nepasirūpina, kad tą nelaimę pašalinus. Jeigu moters gautų progą dalyvauti šalies tvarkyme, jos j tai taip šaltai nežūrėtų.

Moters turi naudoties blaus, renkant įstatymų leidėjus, teisėjus ir visokius viršininkus. Jos turi gauti progą geriau apginti save nuo skriaudos ir išnaudoti. Jų skriaudikai ir savo mylistos neaprupins jų, nes jie iš moterų skriaudos juk traukia pelną.

Kad savo tikslą pasiekus, moters tečiaus turi pasijieškoti taktininkų. Jų nevisuomet jos ras savo lyties draugų tarpe. Kapitalistė moteris yra taip pat, kaip ir kapitalistas vyras, užinteresuota tame, kad moters darbininkės dirbtų už mažesnes algas, taigi — ir kad jos su pagalba politikos negalėtų pagerinti savo buvimo.

Tikri, ištikimi moterų teisų užtarėjai yra darbininkai, bet žinoma, — susipratę darbininkai, o ne tie, kurie pučia į kapitalistų dudą.

Kurstytojams nepasisekė

Vakar laikraščiuose tilpo trumpa žinutė iš Londono, kad Italija ir Rumunija stosiandios į karę "da prieš pabaigą vasario mėnesio." Tiksliai prieš ateinančio mėnesio pabaigą! Juk per keletą dienų ėjo iš Londono telegrama po telegramas, kurios skelbė, kad minėtosios dvi valstijos čia pat, tą pačią valandą pulsandios į pagalbą taktininkams.

Tuo tarpu, matoma, apsiriki. Už faktą buvo paimita tas, kas da neįvyko, ko tik tai norėta, kad įvyktų. Kuomet Italija pasitenkino Turkijos prašymu, kad ji padarysianti Hodeidos incidento tyrinėjimą, ir atšaukė savo laivyną, pasidarė aišku, jogei šioje valandoje kurstytojų troškimas da neišpildys. Italija tur-but nutarė rimtai pagalvoti, pirma negu šokus į tą verpetą, iš kurio, nežinia, ar teks sveikas kaulų išnešti. O po jo, su prantama, daugiaus palinkimo šaltai svarstyti dalykus atsirado ir Rumunijoje.

Kada dabar, kiek galima spręsti, jau bent tulum laikui praėjo pavojus da didesnio karės išsiplatinimo, indomu pažvelgti į tas aplinkybes, kuriose tas pavojus buvo gimęs. Prieš pasirodymą telegramų apie tai, kad Italija ir Rumunija jau darandios paskutinius prisirengimus prie karės, buvo skelbiama didelės taktininkų pergalės valdžia, jogei šioje valandoje kurstytojų troškimas da neišpildys. Italija tur-but nutarė rimtai pagalvoti, pirma negu šokus į tą verpetą, iš kurio, nežinia, ar teks sveikas kaulų išnešti. O po jo, su prantama, daugiaus palinkimo šaltai svarstyti dalykus atsirado ir Rumunijoje.

Kitur jiems pasisekė. Bet jų laimėjimai toli — gražu nebuvė tokie įžymūs, kaip triūfo Londonas ir Petrogradas. Nevalutinai sumuštieji turkai, pasirodė, įstengė ne tik tai su laikyti rusų armiją Kaukaze, bet da ir paėmė kelią svarbių pozicijų; Elzase francuzai atmušti; Belgijoje ir šiaurinėje Francijoje taktininkai vėl prispausti. Karpatų srityje rusai sulaukė: Lenkijoje vokiečiai slenka vis arčiau prie Varšvos...

Aišku, kad taktininkai ne tiek laimėjo, kiek gyrėsi. Jie tyčia išputė savo pergales, kad padarius prielankų sau įspūdį į kitas šalis. Italijoje, Rumunijoje, Graikijoje ir kitose valstybėse sėdi Anglijos, Francijos ir Rusijos diplomatai ir kurostojas prisidėti. Kada tų diplomatų intekmė jau ėmė apsiereikšti, tai jų valdžios davė paliepiną savo armijoms visomis, spēkomis užpulti ant priešo, ir paskui butus ir nebutus laimėjimus ant karės lauko išbugnijo telegramomis po visą pasaulį. "Priešai pergalėti! Da vienas smugis, ir jiems bus galas! Stokite su mumis į eilę, tai visi kartu dalinsimės jų palaikomis!"

Štokiais žudais taktininkai mėgino intraukti į karę Italiją, Rumuniją ir Graikiją. Panašiai elgėsi ir vokiečiai, kol pagavo į savo tinklą turkus. Panašiai elgėsi kaip viena, taip ir antra pusė da ne vieną kartą šios karės laiku. Kaip ir kuriems jų seksis, parodys ateitis, bet tuo tarpu yra gera, kad bent keletas valstybių iki šiol da visgi mokesį išsisaugoti kurstytojų pinklių. Gal jos mokes saugoties iki galo.

Kaikurie žmonės, beje, mano, kad butų buvę geriau, jeigu Italija ir kitos šalys būtų prisidėjusios prie taktininkų; butų, girdi, lengviau sumušti "teutonus," ir karę greičiau pasibaigtų. Kažin? Juo daugiau šalių stoji į karę, tuo daugiau jos traukia į ją vėl naujų valstybių. Štai, del vienos Turkijos kokia koše verda ant Balkanų ir aplinkui juos! O kas butų, jeigu įsiveltų į tą "jomarką" da Italija, Rumunija, Graikija?...

Ne, didinti tų skerdynių nereikia! Jau ir be to jos yra užtektinai baisios.

Iš LIETUVOS

Magnus Kazėnas, apie kurį neseniai buvo rašyta Naujienose, kad jis atvežtas į Vilniaus kalėjimą, kaip praneša "Lietuvos Zinios" nr. 186, liko suimtas 17 lapkričio. Finlandijoje, grįžtant jam iš Belgijos, ir iš ten atvežtas į Vilnių. Kaltinamas už prakalbą Pasvalyje (Panevežio pav.) 1905 m. Bylą apsiėmęs ginti adv. J. Vileišis.

Kamajai. Zarasų pav. Kaukub. Sunkios šiemet susidėjo mūsų ūkininkams aplinkybės, metai buvo visai blogi, vasaros vietomis visai išdegė nuo šilumos, lietus visai mažai tebuvo. Kaikurie sakosi nei sėklos neprikulė. Rugiai taipogi visai blogi buvo ir daugieliui reikės duonos pirkti. Šieno taipgi mažiau buvo negu būti kviečiai. Tai negalima bus visų gyvulių išmaitinti. Dabar ūkininkai pjauna karves mėsi, o arklius kur menkesnį atiduoda odai (skurai), nes jų neperka. Kaip tik pradedo karas, žmonės buvo labai nusigandę; dauguma buvo išsikę žemės urvus, gerybės sudėti ir savo gyvastį išsigelbėti, bet dabar žmonės truputį apsiropo, nors kartais ir girdžiasi šaudymas. Į karę išvažiuo iš mūsų apeliinkės daug vyrų, keletas net savanorių. Uždarius girtybės įstai gas viskas kitaip virto: girtų nebesimato, dingo ir didžiausios muštynės Kamajų mieste lyje. Pas mus kai neber degtinės — žmonės tartum geresni liko. Spalių 30 d. išvežė degtinę iš Kamajų monopolio ir nekurie matydami vežant degtinę bemaž ko nevertė. Dabar žiūrėk iš bažnyčios žmonės eina gražiai ir laiku visi namo. Tik grūdai pas mus labai pabrango, o gyvuliai atpigę. Kamajškiiai laikydavo labai daug žasų, bet dabar jos pardavinėjamos po 80-90 kap. Kaip degtinės nebėra, tai beveik visi ir laikraščius skaito — net tie, kurie niekad neskaitydavo; nemokantieji gi nori prasimokinti skaityti. Kamajškių moterėm virto šventas gyvenimas.

Ant. Kvederas.

Karo metu Vilniuje apsigyveno daug lietuvių, kurie del karo turėjo išvažiuoti iš savo gyvenamųjų vietų; taip pat čia yra nemaža lietuvių kareivių. Kaip jau rašėme, lietuviai pradėjo išrodinėti, jog dabar esamųjų pamaldų lietuvių kalba jiems permaža, nes visidms suėiti vienon ieton sunku. Dabar sužinojome, jog Vilniaus vyskupijos valdytojas Michalkevičius, sukvietęs lietuvių kunigus, pranešė, kad šventadieniais ir nedėdieniais 11 val ryto bus lietuvių kalba pamaldos Bonifratų bažnyčioje.

Fredos valščius (Mariamp. apskr.). To valščiaus rašinė apskaita parodė, kad karo reikalis sudeginta 66 gyventojų su visa manta jų turtas siekia 221,409 rub. Be to, kaip rodė raštinės apskaita, karas padaręs gyventojams visokių nuostolių už 327,560 rub. 85 kap.

Rietavas Ras. pav. Iškilmingai atidengta čia lazaretas vietinių gyventojų lėšomis. Lazarėtą užveizdė Dr. Gruzdev, V. Dumas atstovas.

Korespondencijos

WEST FRANKFORT, ILL.

Nors mūsų lietuviai ligšiol nieko neveikė Lietuvos šelpimo labui, bet matydami kituose miestuose veikiant, tai ir mūsų lietuviai pradėjo.

Pereitame mėnesiniame susirinkime L. S. S. 73 kuopa išrinko du draugu susinėjusius vietinius Lietuvos Sunų pašelpin draugiją ir kitomis aplinkiniuose miesteliuose, kad parengus eilę prakalbų del Lietuvos šelpimo labo, kurios turėtų įvykti trijuose ar keturiuose miestukuose.

Tas darbas pavestas komitejui ir dar nežinoma kada jos bus parengtos ir kas bus kviečiamas kalbėti. Bitinėlis.

YOUNGSTOWN, OHIO.

L. S. S. 56 kuopelė rengia didelės prakalbas Kruvinojo Nedėdienio paminėjimui. Kalbėti kviečia drg. D. J. Kasparas iš Detroit, Mich.

Beto Youngstowno socialistai išsirinko savo komitetą aukų rinkimui po Youngstowną. Darbai vis neina dar gerai; kad ir badas darbininkus jau lankyt pradėjo, bet kam čia galvoj, kad "kaimyno kiaušio stipio."

CICERO, ILL.

Neseniai susitvėrusi Cicero Lietuvių Knygyno dr. ja rengia balių naudai sleigiamojų knygyno subatoj, 16 d. sausio, White Eagle svetainėje, 1401 — 14th St., kampas 52nd Ave. Pradžia 7 v. vak. Įžanga vyrams 15c, merginoms 10c. Bilius bus su įvairiausiomis dovanomis, skrajojancia krasa, bet be svaiginančių gėrimų.

Sis balius buvo garsinamas J. Jukniaus svetainėje, bet del padarytos pas savininką klaidos buvome priversti perkelti į kitą svetainę.

Knygyno susirinkimai buna kas antrą utarninką Skaistgirių svetainėje, 14th St. ir 49th St. Sekantis susirinkimas bus 19 d. sausio, 7:30 v. vak.

Kviečiame visus atsilankyti, Komitetas.

KEWANEE, ILL.

L. S. S. 204 kuopa yra silpna ir jauna, bet jos veikimas yra gana didelis.

Pereitais metais surengė 7 prakalbas, o vos tik užstojus šiems metams jau surengė dvi prakalbas, kurios įvyko 9 ir 10 sausio.

Per šias abejas prakalbas kalbėjo drg. T. J. Kučinskas iš Chicago. Pirmą dieną kalbėjo apie Lietuvos istoriją ir L. S. Fondą, ragindamas gelbėti savo tėvynę nuo bado.

Antrą dieną kalbėjo apie Kruvinąjį Nedėdienį. Rusijos ir Francijos revoliucijas, ir nupėikė kunigų judoškų darbus.

Kalbėjo labai puikiai, bet niekuriems nepatiko Lietuvos istorija, nes jiems baisu buvo klausytis apie baisius kryžiojų ir pojiežius darbus.

V. Petraičiui paagilavus, kad parinkti aukų L. S. Fondan ir žmonėms sutikus, O. Lakitskiutė ir J. Petraitis perėjo per salę ir surinko kelis dolerius.

Bet atsirado piktos valios žmonių, kurie pradėjo kelti triukšmą ir atkalbinėti, kad neaukautų tam fondui.

Per dvi dienas V. Skirius su savo motere kėlė triukšmą. Pirmą dieną ta moteris paleido iš burnos degtinę ir kumpius su kopustais ant vienos merginos sijono ir grūdų ir tokiu būdu svetainėje sugadino orą. Ant rytojaus ir vėl abu atėjo triukšmą kelti ir sugadinti orą, bet nepasisekė. Tapo pašaukti afiolai sargai su juodomis žvakėmis, kurie ir nuramino Skirius nušveždami į šaltąją.

Nekuriems nepatiko, kad tokį narsų jų karžygi socialistai areštavo ir buvo pradėję kelti triukšmą, bet J. Nedvarui ir A. Tamašaičiui sugėdijus, nusiramino.

Nors ir per tokias triukšmingas prakalbas, per abu vakarus liko surinkta L. S. Fondan \$20 su centais, kurie tapo pasiūti fin. sekr. T. L. Dunduliui. Aukautojų vardai, pagal žmonių noro, bus pagarsinti "Laisvėj."

Kuopa abiejų prakalbų iškašė, apie \$11.00, padengė iš kuopos izdo, nežiurėdama nors ir paskutinius centus reikėjo išimti iš kp. izdo.

Svarbus Pranešimas Biznieriams

Chicagoje ir jo Apeliinkėse

1916 metų Kalendorių pavyzdžiai, vietinių ir importuotų išdirbių, jau yra gauti. Mes turime gražiausius kalendorius, didžiausią pasitinkimą ir labai žemomis kainomis.

Palaukit su užsiskymu kalendorių, kol nepamatysite mūsų senelių. Mūsų atstovas apsilankys pas jus su šempeliais, jei prašysite mums atvirutę.

NAUJIENOS, 1840 S. HALSTED ST., CHICAGO, ILL.

Per abu vakarus buvo įvairūs pamarginimai: deklaracijos, pasikalbėjimai Maikio su tėvų, Džian Bamba ir pasikalbėjimas kapitalisto su sunum. Geriausiai čia pasižymėjo p-lė M. Lakitskaitė, S. Lakitskas ir M. Puonis.

Geistina, kad ir kitos kuopos veikė. Gaila taipgi, kad ir apeliinkės kuopelės nieko neveikia. Wm. Socialistas.

FITCHBURG, MASS.

Kiek laiko atgal Petras Bukleris pasikvietė socialistus į savo namus ir vieną jų sumušė. 5 d. sausio įvyko teismas. Bukleris per du mėnesius bus policijos priežiūroje.

30 d. Gruodžio 4 val. ryte apdegė M. Daševičiaus sankrova. Nuostoliai dideli.

Katalikai labai linksmai pradedo Kalėdas. Daugelis jų nakvojo policijos stotyje. Buvė ten ir moterų.

Nemalonų įspūdį į žmones daro čia vienas socialistas savo girtuokliavimu. Jis nepriguli prie mūsų kuopos, bet priguli prie L. S. S. 40 kp., o dabar apsigyveno Fitchburge ir čia savo negražiais pasielgimais stabdo vietinės organizacijos veikimą. Europietis.

LAFAYETTE, COL.

Streikavome 4 metus ir 9 mėnesius, bet Colorados kapitalistai su šventais demokratais suėdė tą mūsų vargą, streikas liko sulaužytas.

Nežiurnt to, kad mes per toki ilgą laiką buvome kankinami Rockefeller'io ir jo bernų, šiomis dienomis, tarp Kalėdų ir Naujų Metų sutarėm sudėti nors mažą auką Lietuvos Šelpimo Fondan. Aukų sudėta \$7.00.

Tariu ačių visiems aukavusiems. W. Petkevičius.

COLLINSVILLE, ILL.

Darbai anglų kasyklose šiek pagerėjo, bet iš kitur pribuvusiam darbas sunku gauti.

Kitokių darbų šiame mieste lyje mažai randasi, yra viena švyno dirbtuvė ir molio kasykla, pastaroji visai mažai dirba. Švininėj dirba ant 3 permainų, bet uždarbis menkas, o pas dirbtuvę ir taip stovi žmonių laukdami nors kokio darbo, bet negali gauti.

Miestelis apgyventas lietuvių, vokiečių ir italų; daugelis lietuvių turi nuosavus namus. Taipgi yra apie 3 tuzinai karčiamų, tarp kurių yra tuzinas lietuviškų. Biznis eina silpnai ir smuklininkai nusiminė, kiti, girdėti, ketina nuo 1 d. vasario uždaryti duris ir eiti į kasyklas dirbti. Gerai Matas.

PIUTO, CANADA.

Prieš Kalėdas Kanadaje buvo prasidėję dideli šalčiai, kurie siekė iki 50 laipsnių. Priesnigo irgi labai daug, kad ką tik galima buvo išbristi. Bet pačiose Kalėdose šaltis nupuošė, o pradžioje sausio visai mažai šalo.

Darbai eina silpnai. Piuto kasyklos sudegė ir visai nedir-

ba. Kolpe ir Hudsimby kas-
syklos irgi silpnai dirba, kitas
dienes visai nedirba, kompa-
nijos neturi užsakymų. Ki-
ti darbai irgi stovi, išskiriant
lentų pjovyklas tolimesnėse gi-
riose.
Vincas Keistutis.

Chicago žinios

Naujiųjų Bendrovės Direktorių Posėdis

Ivyks Ketverge, Sausio 14 d. 8
val. vakare, "Naujiųjų" bute.
Kiekvienas direktorius būtina
turi atvykti lygiai paskirtu laiku
VALDYBA.

LEKCIJA APIE LIETUVIUS AMERIKIEČIUS.

Vakar Chicago Moterų Klui-
be, Fine Arts Building, Kl. Jur-
gelionis skaitė anglų kalboj lek-
ciją temoje "Lietuvių atgimi-
mo literatūra." Lekcijos pasi-
klaudyti suvažiavo apie du
šimtai su viršum Chicago tur-
tuolių moterų. Daugelis jų pi-
mu sykiu užgirdo, kad sytė y-
ra dar tokia tauta, kaip lietu-
viai, ir kad jie turi ne visai
menką literatūrą. Visoms la-
bai patiko lietuvių liaudies dai-
nos, kurių keletą pavyzdžių
Kl. Jurgelionis perskaitė gra-
žiaiame angliškame vertime. Y-
pač gily įspūdį padarė rauda.

Po lekcijų buvo parodyta
lietuviški šokiai. Šoko ponios
Damijonaitienė, Šlikienė, Girai-
tienė ir p-lė Urbiutė. Žaidė
broliai Sarpaliai.

Už parupinimą progos per-
skaityti aristokratių klube lek-
ciją apie lietuvių literatūrą pri-
dera ištarti padėką poniai Je-
rome, kuri ir šiaip jau visur
neužmiršta ištarti apie lietuvių
gero žodelio.

TVERIASI KOOPERACIJA.

Pereitą utarninką, 12 d. sau-
sio Tarptautiško Kluibo svetai-
nėje, 1182 Milwaukee Ave. ivy-
ko antras susirinkimas, apsva-
stymui, kokių būdu papiginti
pragyvenimą. Po ilgų disku-
sijų ir svarstymų vienbalsiai
nutarta įsteigti North Side'je
kooperatyvišką valgomų daig-
tų sankrovą, iš kurios koope-
racijos nariai galės pigiaus sau
valgomus daigtus pirkti ir alie-
kamą pelną lygiai tarp savęs
pasidalinti.

Susirinkime dalyvavo apie
30 žmonių. Veikiantis komi-
tetas išrinktas iš 5 ypatų. Se-
rai bus tik po \$5.00.

Trečias susirinkimas bus 23
d. sausio Stanciko svetainėje,
kampas Wabansia ir Girard
gatvių. Komitetas.

NUO 18-TOS GATVĖS.

Chicago Lietuvos Demokratiš-
kasis Kluibas savo metiniame
susirinkime prisidėjo prie Lie-
tuvių Viešo Knygyno ir auk-
vo \$2.00. Jis vienbalsiai nuta-
rė eiti kandidatus Robert M.
Sweizer ant miesto mayoro ir
Matt Franz ant 20 wardos al-
dermano.

Dievo Apveizdos parapijos
klerikalinės draugijos pereitą
metą megino sutverti tos da-
lies dr-jų sąjungą, bet nepavy-
ko, nes tautiškos dr-jos pama-
čiusios, kad čia yra vien kuni-
gų sumanymas, atsisakė.

Dabar klerikalinės dr-jos vėl
tą atnaujino ir nori sutverti
vien klerikalių dr-jų sąjungą
ir tuo tikslu buvo susirinkimas.

Bet štai kas pasirodė. Iš-
rinkus tvarkos vedėją iš pašel-
pinių dr-jų, buvo paaiškinta,
kad balsuojant turi turėti man-

datus. Didžiūma atstovų to-
kių mandatų neturėjo, turėjo
mandatus vien Vyčiai, Labda-
riai ir Blaivininkai ir beveik vi-
sa valdyba liko iš jų dr-jų, ir
visi jų dr-jų įnešimai perejo.
Kitos draugijos liko neužganė-
dintos ir nutarė laikyti kitą su-
sirinkimą.

Pasirodė, kad kunigai nevel-
ti suorganizavo tas draugijas
ir jiems yra gera paspartis.
Kiek tuom laimės — nežinia,
bet pradžioje pasirodė gerai.
A. Booben.

Skelbiama, kad už kokio mē-
nesio bus pradėta budavoti nau-
jus prekių sandelius del Pann-
sylvanija geležinkelio ir Union
stotj. Gausią darbo keli tuk-
stančiai žmonių.

Išpradžių amatninkai nebus
reikalingi, kadangi vieta dar
nenuvalyta.

Pigiai parsiduoda Saldinių Krau-
tuvė. Vieta gera, apšvieta apgyventa
lenkais ir lietuviais. Parsiduoda iš
priešasties savininko pačios ligos.
Nusipirkę turės gerą uždarbį.
Atsiskaitę pas:

EDWARD SKOWRONEK
First Class Ice Cream Parlor
4936 W. 14 St., Cicero, Ill.

Reikalingas mokinys prie fotogra-
fijos. Po išmokymo galės užimti
vieta. Priežastis — išvažiavimas į
kitą miestą. Klauskit laišku į "Nau-
jiųjų" Ofisą, pažymėdami ant kon-
verto 245.
1840 So. Halsted St. Chicago, Ill.

REIKALAUJAME

daug lietuvių ir sveikintųjų mokin-
tis prie automobilių mokinys važiuo-
ti ir taisyti. Mes mokiname dienom-
is ir vakarais, o dabar gera proga
pradėti mokintis, nes šimtet daug to-
kių darbininkų reikia. Tokio darbo
išmokės nebijosi bedarbės ir galima
uždirbti nuo šimto iki pusantro šim-
to dolerių. Su reikalais kreipkitės

JOSEPH ZICHKUS
Mokykla Automobilių Repair Shop.
2835 Cottage Grove Ave., Chicago, Ill.

GERIAUSIAS FOTOGRAFISTAS SIAME MIESTE

FRATELLI CANNATA

1003 So. Halsted St., artu Taylor St. Inėjimas į Krautuvę.

Mes dirbame visokius paveikslus. Vestuvių grupos — mūsų spe-
ciališkumas. Taipgi padarome gražius paveikslus ant mažų guzikė-
lių, ant medalių ir paveikslus padidiname. Žodžiu sakant, savo
darbą atliekame nepaprastai gražiai. Su kiekvienu tuzinu paveik-
slių duodame dykai gražią dovanėlę.

Mes duodame dykai paveikslą 16x20 su rėmais del vestuvių. At-
sinešk šitą apgarsinimą su savim ir klausk paaiškinimo.

Broli Lietuvi!

Ar Jums reikalinga Siutas,
Overkotas, Čeverykai ar
Skrybėlė?

Mes patį siuvame visokius drabužius, siutus, overkotas unifor-
minius, taipgi darome ant užsakymų, todėl mes galime visas parduoti
daug pigiau, nes mes nieko nemokame jokiems perkupčiams. Gražiausi
siutai nuo \$10.00 iki \$50.00, kokių niekad negausite jokios kitos krautuvės.

Skrybeles, Vyrų Skalbinius, Vyrų ir Vaikų Čeverykai. Visi mūsų
tavorai yra atlikti unijistų darbininkų ir turi unijos žymę-label. Mes
užganėdiname kiekvieną ir užganėdiname jus.

Lietuviai
JUOZAP. J. DAILYDIS
Vedėjas Krautuvės.
Visuomet Jums maloniai
patarnaus

1853-1855
Blue Island av.
Tarp 18 ir 19 Gat.
Chicago, Ill.
Telephone Canal 1198

Parduodama Barberšapa

Tirštai apgyventoj vietoj

Biznis išdirbtas, nės Barberšapa užsilaikė per 25 me-
tus. Geram žmogui gera proga. Gyvenimo ruimai prie ša-
pos. Randa pigia vos tik \$14.00 į mėn.

Kreipkities pas:

Henry Klopman, 3816 S. Halsted St. Phone Yards 1044

JONAS GIRDES

103 Grand St Brooklyn, N. Y.

DIDŽIAUSIA KRAUTUVĖ visokių muzikalių instrumentų ir
auksoriškų daiktų. Taipgi gramafonai su visokiomis
LIETUVISKOMS DAINELĖMS

5000 KATALOGŲ DOVANAI! Prisiųsk už 2 centu stam-
pą, o gausi Katalogą greit.

REIKALAUJU PARTNERIO IN ČEVERYKŲ BIZNĮ.

Taisau senus ir dirbu naujus. To-
del gera proga del lietuvių išmokyti
gero amato. Išmokyti apsiimu į
trumpą laiką. Darbas lengvas, už-
darbis geras, nes binis išdirbtas ir
geroj vietoj. Turintis nemažiau kaip
\$500, kreipkitės per laišką arba per
telefoną.

J. TELLAIŠO

322 Mulberry St Rockford, Ill.
New Phone 14162 Old Phone 2382

Pigiai parsiduoda rakandai (forni-
čiai) 4 kambariams apie metus laiko
naudoti. Parsiduoda pigiai iš prie-
šasties išvažiavimo į kitą miestą.

Kreipkitės šiuo adresu:

F. Baltušis

2024 So. Peoria St., 3-ias fl. Chicago.

KAS NORITE

Atsisiūti apie moterų higieną ir jų
ligas skaitykite

Knyga dydžio 5 1/2 ir 8 colių

Tai yra naudingiausia knyga moterims ir kiekviena privalo ją turėti. Ši
paveikslė. Prisiųsk 25c bruošo ženkle-
liais, o tuojais aplaikišite ją įdomią ir
naudingą knygą. Adresuokite:

M. G. VALASKAS

349 Kensington Ave. Chicago, Ill.

NAUJI METAI

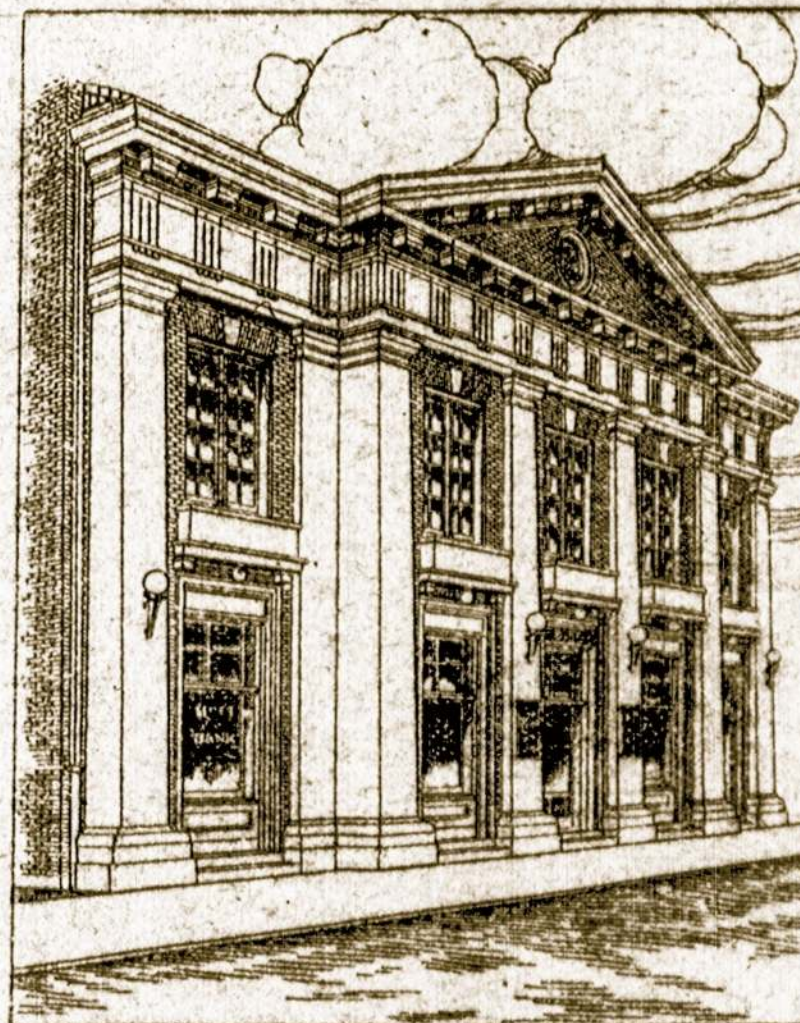
YRA GERAS LAIKAS PERKELTI
PINIGUS Į SAUGESNĮ BANKĄ

Jūs žinote, kad saugiu banku gali vadintis tik toks bankas, kurį valdžia prižiūri,
kuris turi didelį kapitalą ir yra vedamas padoriai ir patyrusių valdininkų.
Persitikrė, jog bankas yra saugus, antru dalyku, reikia lėmėti, ar mandagiai su
žmonėmis apsieinama, na ir ar paranku atlikti jame reikalus; ar nereik patrotyt pusę
dienos kiekvieną kartą, kuomet yra reikalas į banką.

Primename, kad viską augščiau paminėtą rasite šiame mūsų

Didžiame Valstybiniame Banke, kuris:

1. Yra po globa ir kon-
trole valdžios.
2. Turi didelį kapitalą,
kas yra bondsu sau-
gumo.
3. Išduoda atskaitą iš
savo stovio penkis
kartus metė ir gar-
sina viešai.
4. Priguli ne pavieniai
ypatai, bet bendro-
vi.
5. Turi ant depozitų —
pašto bankų, mies-
to, pavieto ir valsti-
jos valdžios pinigus.

1. Randasi lietuvių ap-
gyventoje, visiems
gerai žinomoj vie-
toje.
2. Del kostumerių pa-
rankumo yra atda-
ras subatomis iki 8
val. vakare, o šiaip
iki 4 po pietų.
3. Pinigus čia padėtus
grąžina be praneši-
mo iš karto.
4. Turi lietuvišką sky-
rių del patarnavimo
lietuviams.
5. Užtikrina mandagų
patarnavimą.

CENTRAL MANUFACTURING DISTRICT BANK

1112 West 35th St. Netoli Morgan St. Chicago.

KAPITALAS IR PERVERSIS \$275.000.00.

PIRMUTINIS IR VIENATINIS BANKAS BRIDGEPORTE PO-GLOBA VALDŽIOS.

Taip geras kaip geriausias didmiesčio bankas, tik daug parankesnis.

Už pinigus padėtus banke iki 15 Sausio (January) procentai bus mokami nuo pirmo
Sausio.

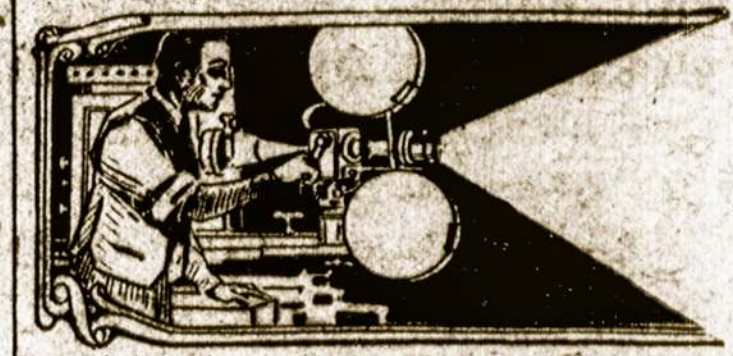
Išskoleituoju pinigus iš kitų bankų veltui.

Kalbama lietuviškai.

Lietuvių Skyriaus Vedėjas, A. PETRATIS.

BANKINĖS VALANDOS: nuo 9 ryto iki 4 po pietų. Subatomis nuo 9 ryto iki 8 vak.

Ar Nori Mokyti Gero Amato

Mokykitės krūtinčių paveikslų o-
peratūros (amato). Galima išmokyti
į trumpą laiką už prieinamą kainą.
Išmokys geras mokytojas ir trumpos
darbo valandos. Atsiskaitę nuo 9
iki 5 vakare. Nedėliomis nuo 9 iki
12.

MIKOLAS SZVERMICKAS

3238 So. Halsted St. Chicago, Ill.

Tiktai del vietinių.

Pigiai parsiduoda KARCĖMA ant
kampu dviejų gatvėkarių linijų vie-
toje. Gerai išdirbta per daugelį metų.
Vieta tirštai apgyventa lietuviams ir
kitokiais. Parsiduoda greitai laiku,
nes važiuoja į kitą miestą. Kreipkitės
2013 S. Halsted St., Chicago, Ill.

DŽIOVOS PARODA.

44, 19 ir 21 sausio.

Chicago Tuberkuliozo Institutas paskyrė skaitlingą lietuvių komitetą, kad jį parpintų programus ir pasistengtų kiek galima daugiau lietuvių, gyvenančių Mark White Square apilinkėje, pritraukti į parodą, kuri tam parke bus nuo sausio 15-tos iki 29-tos.

Didelė svarba judėjimo, kurio tikslas yra kovoti su džiovia Chicagoje, matyt iš to fakto, kad bėgiu 1914 metų nuo tos ligos numirė Chicagoje 3,895 žmonės. Ta liga tečiaus aršiausia siaucia tose vietose, kur yra blogiausi butai ir kitos blogos socialės sąlygos. Šituo žvilgsniu Mark White Square distriktas anaipol nėra taip nelaimingas, kaip daugelis kitų Chicago miesto dalių, kur sąlygos daug netikėsnės, vienok Sveikatos Departamento raportas už 1913 m. rodo, jogei 4-ami Chicago ward'e nuo džiovos mirė 303.2 žmonės, kuomet 7-ami ward'e tikiai 180.3, o priemiesčio ward'uose išvis 143.9 ant 100,000 gyventojų.

Komitetas, kuris rengia programus, laik savo mitingus Mark White Square ir susideda iš sekamų asmenų:

Dr. A. Zimontas, pirmin.
Pia M. Jurgelionienė
Dr. Kazys Drangelis
P-as J. A. Chmieliauskas
Kun. P. Lapelis
P-as P. Baltutis
P-as M. Zaldokas
P-as Adolph Petratis
Pia Nausėda
Pas ir pia Damijoniaičiai
P-as K. Gugis
Pia Zimanth
Dr. A. J. Tananevičia
P-as St. Tananevičia
Dr. S. Rutkus
Kun. F. W. Kemėšis
Dr. A. L. Juška
P-as Fr. P. Bračulis
Pia Slikienė.

Tapo paskirtos dvi specialės lietuvių "dienos," ir 21 sausio tapo parengta sekamas programos:

3:15 popiet. Lietuvių vaikų iš viešųjų mokyklų lankys parodą.

Pirmin. p-ia M. Jurgelionienė

Kalbės—Dr. J. Jonikis

—"Kaip apsaugoti vaikams nuo ligos."

Dr. A. Zimontas—"Gerai burnos ir dantų užlaikymas."

Krutamieji paveikslai —

"Dantų Skaudėjimas."

7:30 vakare. Lietuvių vakaras.

Pirmin. P-as Adolph Petratis

Kalbės — Dr. A. Juška —

"Hygijena ir Sveikata."

Dr. Kazys Drangelis —

"Burnos Hygijena."

Sv. Jurgio Choras

Dainuos solo p-ia Pocienė

Krutamieji paveikslai —

"Dantų Skaudėjimas."

Lietuvių moterų organizacijų nariai ypatingai kviečiami atsilankyti.

Sausio 22-rą d. bus sekamas programos:

3:15 popiet. Lietuvių parapijinių mokyklų vaikai lankys parodą.

Pirmin. p-ia Slikienė

Kalbės — Dr. Susana Rutkauskaitė —

"Kaip apsaugoti vaikams nuo

Laivakortes

į Lietuvą-Rusiją ir iš ten į Ameriką.

Tiesiog be persėdimo.

Laivas "KURSK" išplaukia iš New York į Archangelską šio mėnesio 18 DIENA.

KAINA \$47.

Pašportus parupiname

Kreipkitės žodžiu ar laišku prie Valstybinio

Central Manuf. District Bank

1112 W. 35th St., Chicago, Ill.

Siunčiame pinigus. Nuėina gerai.

Imame pilną atsakomybę.

Reikalingas Vargoninkas

Meldžiu atsišaukti į šv. Petro parapija, neskiriant senas ar jaunas.

Kun. Petrošius

540 Marshfield Ave.

Chicago, Ill.

ligos."

Dr. Kazys Drangelis —

"Gerai burnos ir dantų užlaikymas."

Krutamieji paveikslai —

"Gemalo pėdsaku."

7:30 vakare. Lietuvių vakaras.

Pirmin. p. Fr. P. Bračulis

Kalbės — Dr. J. Kulis —

"Kaip platinasi džio-

va."

Dr. A. Zimontas —

"Vartai į sveikatą."

Dr. A. J. Tananevičia

—"Tuberkuliozo judė-

jimas."

Birutės kanklininkai.

Dainuos solo p. F. Jakutis.

Solo ant fleitos p. Oscar

Paculat.

Krutamieji paveikslai —

"Gemalo pėdsaku."

George Lance, 2935 W. 36th St. nuėjo į namus 3522 S. California Ave., kur metai atgal nusizudė jo pati, atsisukė gasą ir nusizudė.

Dėlei bedarbės nusizudė Charles Michels, 4835 W. Congress.

Ar žinai?

KAIP DRABUŽIAI TURI PRIDERANČIAI ANT ŽMOGAUS GULETI?

Ar žinai naujausias madas? Jeigu taip, tai kuogreičiausiai užsisiųk Naujausioje Kraucių Ko-operacijoje, kurioj dirba visi geriausi darbininkai ir už labai prieinamą kainą, nes čionai nėra "bosų" kapitalistų, kurie nieko neveikdami ima didžiausią pelną, užkraudami ant drabužių bent tris dalis vertės. Čionai patis darbininkai dirba, patis iš to naudojasi, o ir darbą atlieka gražiausiai visokiose madose del vyru, kaip kas pareikalauja. Todel kas suprantate ko-operacijos vertę, malonėkite paremti

NEW STYLE TAILORS CO-OPERATION

1130 Milwaukee Ave., Tarpė Tell Pl. ir Haddon Ave., ant 2-ry lubų.

Tel. Drover 7169.

KREIPKITES

PRIE LIETUVIŲ GENERALIŠKO KONTRAKTORIAUS

Steponas Markunas

Budavojų murinius ir medinius namus. Taisau senus, išpilu 'konkritu' fundamentus ir saidoiskus. Visus prie namų darbus atlieku pagal savininko reikalavimą. Dabar laikas apmisltyti, jei kas nari budavoti, palmti gerą kontraktorių.

2459 W. 46th PLACE, CHICAGO, ILL.

CARR BROS. WRECKING CO. INC.

PARDUODAME PIGIAI SENAS IR NAUJAS LENTAS, STULPUS IR KITOKI MATERIJOLA.

Taipgi maliava, vinis, duris, langus, stora popierą stogams dengti ir t.t.

PHONE YDS. 1294 3003 TO 3039 SO. HALSTED STR.

WEST PULLMAN.

8 d. sausio įvyko L. S. S. 234 kuopos mėnesinis susirinkimas, į kurį atsilankė beveik visi nariai.

Nutarta rengti prakalbas, kad parinkus aukų nukentėjusiems nuo karės. Prakalbos įvyks 31 d. sausio.

Taipgi jau nuo seniai rengiasi prie vakaro, kuris įvyks 7 d. vasario. Programas, sako, busias labai gražus. S. T.—s.

Pajieškau savo dėdžių Antano Jozeno ir Juozapo Kairio. Jozenas 26 metai kaip Amerikoje, pirmiau gyveno Philadelphiaj, o kairis 6 metai Amerikoje, pirmiau gyveno Chicagoj. Abudu Kauno g. Jozenas Vilkmėgės pav. Troškunų val., o kairis Panėvėžio p. Velzų val. Jie patis ar kas juos žino malonės pranešti.

K. Eozenas

72 John Str., Hartford, Conn.

Tel. Drover 7042

Lietuviškas dentistas,

DR. C. Z. VEZEL (VEZELIS).

4712 S. Ashland ave., arti 47 gtv

Ofiso valandos: nuo 9 išryto iki 9 val vakare; šventomis dienomis nuo 8 išryto iki 1 val po pietų.

Egzaminavimas dykai.

Mokiname Angliškai

Visose dalyse Amerikos ir Kanados

Vienintelė amerikietiška mokykla, kuri duoda pilną užtikrinimą išmokti skaityti, rašyti ir kalbėti angliskai labai trumpame laike, už taip mažą atlyginimą, kad ir biudžiausias vyras ar moteris gali užsimokėti.

Mokiname per laiškus (korespondencija) tobuliausią metodą kiekvienas išmoksta be vargo. Mokiname tolgiau klasose dienos ir vakarais. Platesnių žinių rasykite pra-

WAITCHES BROS.

1741 W. 47th St., Chicago, Ill.

DOVANA DYKAI

As dabar duosiu jaunavėdžiama, kurie atvažiuos su vestuvėmis pas mane puikų didelį paveikslą malėvotą ant drobės vertės \$15.00. Taigi atvažiuokite pas mane as darbų gvarantuojau. As teipgi mokiu fotografuoti amato visus norinčius mokytis.

PETER CONRAD, Lietuvių Fotografas

3120 S. Halsted St. Tel. Drover 6369 Chicago

DR. THOMPSON

Daktaras ir Chirurgas

Bridgeport, Conn.

966 Main Street,

Kalbama lietuviškai.

Tel. Haymarket 6212

Dr. W. Yuzskiewicz

Lietuviškas akių gydytojas.

Kas turit skaudančias akis arba silpnas, ar galvos skaudėjimą, atsilankykit pas

Dr. W. Yuzskiewicz

1024 Milwaukee Ave.

Valandos: Nuo 9 ryto iki 9 vakare;

Nedėliomis nuo 9 ryto iki 3 p.p.

Phone Drover 4247

Dr. J. Jonikaitis

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS

Rezidencija: 4613 So. Ashland Ave. (Town of Lake).

Valandos: 9—12 išryto

1—3 po pietų

6—9 vakarais.

Phone Drover 7800

Valandos: 8 iki 10 ryto, 1 iki 3 po pietų ir 7 iki 9 vakare.

DR. A. J. TANANEVICZE

Gydo Vyru, Moterų ir Vaikų ligas.

Ofisas ir gyvenimo vieta:

3249 So. MORGAN ST. Chicago.

Lietuviški šokiai

Tik-ką išėjo iš spaudos 1 sąsiuvas

5 lietuviškų šokių muzika del piano,

ko mūsų jaunuomenė seniai pageidavo.

Lietuviški Šokiai Sekanti:

1—Suktinis; 2—Polka-Koketka; 3—

Agonėlė; 4—Noriu Miego; 5—Klump-

pakojis. Kaina su pristatymu per pa-

člą 50c. Mokestį galima prisusti pa-

čto markėms 2 centinėms, adresuojant:

M. J. DAMIJONAITIS

901 W. 33rd St. Chicago, Ill.

Juozas J. Szlikas

Dabar lankosi rytinėse valstijose, kaip "Naujienu" keliaujantis agentas.

Dabar jau jis lankosi Wilkes-Barre Pa., ir jojo apilinkėse. "Naujienu" administracijos yra įgaliotas rinkti "Naujienuoms" prenumeratą.

"N." Administracija.

J. BRAKNIS

dabar lankosi apie New Yorką, Brooklyną ir jo apilinkes, kaip

"Naujienu" keliaujantis agentas.

"Naujienu" administracijos yra įgaliotas rinkti "Naujienuoms" prenu-

meratą.

"N-ny" Administracija.

NEPAPRASTOS DOVANOS!

Kas užsirašys per mane dienrašty

"Naujienu" ir prisius \$5.00, tas gaus

dovanų "Laisvę" arba "Keleivį," t. y.

du laikraščius per metus laiko. Taigi

už \$5.00 galit prie "Naujienu" dar pa-

sirinkti vieną iš dviejų laikraščių:

"Laisvę" ar "Keleivį." Pinigus siųskite

šiuo adresu:

J. Braknis

183 Roehling Str Brooklyn, N. Y.

FILIP SURWILLO

kaipo "Naujienu" agentas yra

įgaliotas rinkti "Naujienuoms"

prenumeratą Rochesterj ir jo

apilinkėse.

"N-ny" Administracija.

MILDA TEATRAS

Halsted ir 32-ra gatvė.

VODEVILIUS IR PAVEIKSLAI

Vodeviliasu permaina: Pan, Ketver,

ir Subatoj. Paprastom dienom pir-

mas floras 10c, Balkonas 5c

Subatos vakarai ir nedėliomis pirmas

floras 15c, Balkonas 10c.

SUNKUS LAIKAI

Delei sunkių laikų reikia tau-

pyti pinigai ir ant drabužio. Ga-

lima įgyti už \$5 ir biskį bran-

giau, siutus ir žieminius plo-

čius, išėjusius iš mados arba

truputį apnešiotus, vertės \$35

ir \$40.00.

S. GORDON,

1415 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Pirma Cash Krautuve

MELROSE PARK, ILL.

Perkantiems už "cash" duodame

markių. Už 1,000 markių gauna

\$3.00 lavoru arba \$2.50 grynais pi-

niais.

Užlaikome visados šviežių mėsų ir

valgomus daiktus.

Pagal norą pristatome lavorą į na-

mus. Prašome atsilankyti ir persitik-

rinti mūsų kainomis.

Kampus Lake St. ir 23-čios Ave.

J. ZALIS ir L. ZUPERKA

MELROSE PARK, ILL.

Tel. Melrose Park 745

Parsiduoda Butėrnė ir Grosernė ge-

roj vietoj, apgyventoj lietuviams ir

sveitinantiems, arti Visų šventų baž-

nyčios. Gera progą. Atsišaukite į

"Naujienu" ofisą

1840 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Sausio Menesyje

Yra geras laikas perkelti savo pinigus į tikrai lietuvišką

Banką, kuri žinoma visiems lietuviams netik Chicagoj, bet visoj Amerikoje ir Lietuvoje, taigi:

TANANEVICZ SAVINGS BANK

3249-53 So. MORGAN ST., CHICAGO, ILL.

Ši Banka yra 17 metų senumo ir jos vedėju ir savininku yra žinomas

Jonas M. Tananevicze. Šitoje Bankoje atras kiekvienas kuomandagiausį patarnavimą.

Už pinigus padetus prieš 15 d. Sausio men. mokesime procentą nuo pirmos dienos Sausio men.

Tėvai tegu pasirupina išimti bankines knygučes savo vaikams, broliams seserims, kiti savo mylimoms ypatoms. Galima pradėti taupyti nuo \$1 ir augėčiau.

Tananevicz Savings Banke parduodama šipkortės į kraują ir iš ten į Ameriką. Taip pat siunčiama į Lietuvą pinigai. Pinigų siuntimas garantuojamas.

SU BANKINIAIS REIKALAIŠ KREIPKITES Į

Tananevicz Savings Bank 3249-53 So. Morgan St. Chicago.

TANANEVICZ SAVINGS BANK Namai